

Spis treści

Wstęp

„Naród idiotów” w lustrze.....	7
--------------------------------	---

Rozdział I

„Trzeba było zostać w Paryżu”.

Okrucieństwo Bolesława Prusa.....	25
-----------------------------------	----

Rozdział II

„Polak jest olbrzym, a człowiek w Polaku jest karzeł”	59
---	----

Wady społeczne: brak solidarności • nieżyczliwość • nieufność
• nieodpowiedzialność • bezmyślność • niedbałość w pracy
• za co Roman Dmowski nie lubił Polaków • pięknoduchostwo
szlacheckie i jego koniec • ponuractwo

Rozdział III

„Jak w kraju Zulów”	101
---------------------------	-----

Władza i klasa w Polsce: poszlachecka pogarda dla ludu
• folwark w pracy • kiepskie elity • fomy szlacheckie • upodobanie
do blichtru władzy • „system robienia gościa na miękko”,
czyli zła biurokracja, wroga ludziom i nieudolna

Rozdział IV

„Wielki luz w myśleniu”	145
-------------------------------	-----

Wady intelektualne: „małpa narodów” • „kocham mój naród,
mimo jego głupoty” • Polska nie docenia własnych wielkich ludzi, chyba
że odniosą sukces za granicą • „Polska zdziecinniata” i „Polska uwiadu
starczego” • Polacy nie czytają • „najgłupszy kraj Europy” • „Twórczość jest
u nas czymś raczej niesmacznym” • Polacy źle płacą swoim artystom

Rozdział V

„Zwyczajne u nas zaniedbanie”. Brud, bałagan, brzydota 171

Polski brud w kuchni i w obejściu • wszędzie błoto • życie w Polsce jako sport ekstremalny • Polak mydła nie używa • cudzoziemcy pytają, czemu się nie myjemy

Rozdział VI

„Was, śmierzdziele, Polska wcale nie chce”, czyli rodacy w oczach emigrantów 199

Krajowa praca i bida, tu jestem tłusty i wesoty • pijany jak cała Polska
• we Francji więcej sprawiedliwości, mniej ciemnoty • „Polska leży głównem”
• za granicą najgorsi to Polacy • za granicą pracę się szanuje • Polak zawsze sprytniejszy • kocham Polskę, nie znoszę Polaków • nigdy nie nauczę się tak ufać jak Irlandczyk

Rozdział VII

Duma i wstyd równocześnie, czyli co nauka mówi o polskiej samoocenie 233

„Waleczne półgłówki” • ankiety: większość z nas jest dumna z bycia Polakiem
• powody do dumy: gościnność, patriotyzm, kuchnia • powody do wstydu: prawie cała reszta • oikofobia • głupi wieloryb • propaganda sukcesu poprawia samoocenę • co mówią: socjologowie • psychiatrzy • psychologowie społeczni
• czy autostereotyp polski sprzyja nacjonalizmowi?

Rozdział VIII

Wielka narodowa psychoterapia 255

Sedno polskiego autostereotypu: stałość • propozycja konserwatywna: organiczność • Krasieński: ślamazarny był los nasz • propozycja liberalna: bądźmy jak Zachód • jak zaczęliśmy uważać się za pracowitych • Polska jako szpital psychiatryczny • Możeł, czyli orzeł, który nie mógł • Prywatne sposoby na polubienie swojego kraju • projekt narodowej psychoterapii

Bibliografia 275

Przypisy 283

Indeks osób 299